

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. et Mgr. Karla Ulíka a Mgr. Josefa Straky ve věci

navrhovatele: **Ing. J. S. nar. X**
bytem X

proti
odpůrcům: **1) Městský úřad Slaný**
sídlem Velvarská 136/1, 274 53 Slaný
2) Hořešovičky 2021
sídlem Hořešovičky 32, 273 74 Klobuky
3) Obec 2021
sídlem Hořešovičky 32, 273 74 Klobuky
4) ŽENY PRO OBEC
sídlem Hořešovičky 32, 273 74 Klobuky
5) SOPO-Sdružení občanů pro obec
sídlem Hořešovičky 32, 273 74 Klobuky

o návrhu na neplatnost voleb do Zastupitelstva obce Hořešovičky konaných dne 20. 3. 2021

takto:

- I. Návrh se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Navrhovatel podal dne 1. 4. 2021 v zákonné desetidenní lhůtě stanovené v § 60 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev obcí“) ve spojení s § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) návrh na neplatnost voleb do Zastupitelstva obce Hořešovičky konaných dne 20. 3. 2021, neboť dle navrhovatele došlo k omezení volebního práva části občanů, čímž došlo ke zkreslení volebního výsledku.

II. Obsah návrhu

2. Navrhovatel uvádí, že v době konání voleb byla část občanů v izolaci či karanténě z důvodu onemocnění COVID-19, a proto nemohli jít k volbám. Tím jim bylo odepráno volební právo, které je zaručené jako základní lidské a občanské právo, důsledkem čehož je zkreslení volebního výsledku. Navrhovatel poukazuje na to, že nebyla projevena snaha umožnit těmto občanům výkon volebního práva za dodržení určitých epidemiologických

opatření tak, jako tomu bylo při krajských volbách v říjnu 2020. Z uvedených důvodů jsou proběhlé volby podle navrhovatele protiústavní a požaduje konání voleb nových.

3. Navrhovatel doručil soudu dále podání ze dne 9. 4. 2021, v němž vznáší dotaz, zda zapisovatelem volební komise může být zmocněnec politické strany ve volebních věcech.

III. Vyjádření odpůrců

4. Odpůrci 2), 3) a 4) prostřednictvím zmocněnkyně ve volebních věcech M. R. sdělili, že volby, jejich organizace i průběh hlasování proběhly v souladu se zákonem o volbách do zastupitelstev obcí. Poukázali v této souvislosti na § 4 odst. 2 téhož zákona, který osobám, kterým je nařízena karanténa či izolace, ať již z důvodu onemocnění COVID-19 či jiného infekčního onemocnění, brání ve výkonu volebního práva. Závěrem navrhli návrh jako bezpředmětný zamítnout. Odpůrci 1) a 5) se k návrhu nevyjádřili.

IV. Procesní podmínky

5. Soud ověřil, že návrh byl podán včas v zákonné desetidenní lhůtě od vyhlášení celkových výsledků voleb ve Sbírce zákonů dne 23. 3. 2021 (sdělení č. 53/2021 Sb.). Návrh byl podán osobou k tomu oprávněnou, neboť navrhovatel je zapsán ve stálém seznamu voličů (§ 60 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí), což vyplývá z výpisu ze stálého seznamu voličů vedeného Obecním úřadem Hořešovičky ke dni konání voleb. Pokud jde o podání ze dne 9. 4. 2021, to jednak není formulováno jako námitka proti průběhu voleb, ale jako dotaz na právní názor, ale především bylo podáno až po uplynutí zákonné lhůty, proto se soud jeho obsahem blíže nezabýval (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2004, č. j. Vol 13/2004-91).
6. Návrh lze dle obsahu považovat za srozumitelný, neboť navrhovatel vyjadřuje „*nesouhlas s průběhem voleb do Zastupitelstva obce Hořešovičky*“ a je z něj patrné, čeho se navrhovatel domáhá. Byť navrhovatel výslovně neuvádí, že navrhuje, aby soud prohlásil neplatnost voleb do Zastupitelstva obce Hořešovičky konaných dne 20. 3. 2021, z obsahu návrhu (poukaz na omezení volebního práva některých občanů) je patrné, že volby podle navrhovatele proběhly protiústavně a žádá, aby se opakovaly (srov. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2012, č. j. 50 A 22/2012-44, publikované pod č. 2818/2013 Sb. NSS). Soud proto v tomto ohledu nepovažoval za nezbytné vyzývat navrhovatele k doplnění návrhu.
7. Soud tak mohl přistoupit k věcnému posouzení návrhu, o němž rozhodl bez nařízení jednání, a to v souladu s § 90 odst. 3 s. ř. s.

V. Posouzení návrhu

8. Před vlastním vypořádáním návrhových bodů soud nejprve uvádí, jaký hodnotící algoritmus ve vztahu k nyní posuzované věci uplatňuje.
9. Při posouzení, zda určitá skutečnost zakládá důvod pro vyslovení neplatnosti voleb, je třeba vycházet z judikaturou dovozeného tzv. třístupňového testu: Za prvé je třeba zkoumat, zda došlo k tvrzené nezákonnosti, tzn. porušení příslušného volebního zákona nebo právního předpisu vážícího se na volební proces (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2006, č. j. Vol 36/2006-21, publikované pod č. 960/2006 Sb. NSS). Za druhé je třeba zkoumat, zda mezi zjištěným porušením volebního zákona a výsledkem napadené volby (napadeného hlasování či napadených voleb) existuje přímý vztah, jinak řečeno souvislost s volebními výsledky. A konečně za třetí je třeba ověřit, zda porušení

zákona výsledky voleb skutečně ovlivnilo, *a to hrubým způsobem* (srov. § 60 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, ve znění zákona č. 322/2016 Sb., jímž bylo toto ustanovení s účinností od 1. 1. 2017 novelizováno, a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2018, č. j. Vol 16/2018-33, publikované pod č. 3717/2018 Sb. NSS, body 19 až 23). Ve světle naposledy citovaného usnesení Nejvyššího správního soudu je třeba pojem „hrubé ovlivnění“ co do intenzity považovat za ekvivalent pojmu „zatemnění“ užívaného dřívější judikaturou.

10. Vada volebního procesu tedy musí dosahovat takového stupně intenzity, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, nebyl by kandidát zřejmě vůbec zvolen; zjednodušeně řečeno jde o tak intenzivní vadu, která způsobuje zásadní zpochybnění volebních výsledků. Nejvyšší správní soud poukázal na to, že nadále nepostačuje předpoklad pouhé potenciality vlivu porušení zákona na výsledek volby, neboť po novelizaci je třeba zabývat se tím, zda porušení zákona výsledek volby skutečně ovlivnilo. Pro vyhovění volební stížnosti musí být prokázáno, že došlo k porušení některého zákonného ustanovení upravujícího průběh volebního procesu a že tato protizákonnost skutečně ovlivnila (nikoli pouze mohla ovlivnit) výsledek voleb, a to hrubým způsobem.
11. Z ustálené judikatury Ústavního soudu ve věcech volebních plyne, že pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení platí vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. *Předložit přesvědčivé důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá.* Žádný soudní zásah nesmí ohrozit svobodné vyjádření názorů voličů při volbě jeho zástupců a musí odrážet, resp. nemařit snahu o zachování integrity a účinnosti volební procedury, zaměřené na zjištění vůle voličů prostřednictvím všeobecných voleb. Následné zpochybňování výsledků voleb bez prokázání závažných volebních vad hrozí podryváním demokratické legitimacy zvolených zastupitelských orgánů a aktů, které přijímají. Byla-li vůle voličů svobodně a demokraticky vyjádřena, žádné následující zásahy nemohou tento výběr zpochybnit, s výjimkou existence přesvědčivých důvodů v zájmu demokratického pořádku. S výjimkou nejzávažnějších pochybení ve volební proceduře musí státní moc, reprezentovaná volebními soudy, zachovávat zdrženlivost ve své ingerenci a vyvarovat se aktivismu. Rozhodnutí lidu jako suveréna může soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, jestliže vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a že by byl zvolen jiný kandidát (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 10. 2. 2015, sp. zn. III. ÚS 3673/14).
12. Soud proto posuzoval, zda navrhovatel uplatnil z hledisek výše naznačených potřebná skutková tvrzení a předložil či navrhl relevantní důkazy, a tedy prokázal existenci takových konkrétních indicií, z nichž by plynuly významné pochybnosti o platnosti voleb. Dospěl přitom k závěru, že tomu tak není.
13. Navrhovatel totiž nijak blíže nespecifikuje, zda to byl přímo on, komu byl výkon volebního práva z důvodů nařízené izolace či karantény znemožněn, či o které občany (voliče) a v jakém počtu šlo. Navrhovatel pak neuvádí ani žádná konkrétní omezující opatření, ani kterým občanům měla být nařízena. Navrhovatel neunesl břemeno tvrzení ani ve vztahu k tomu, jak se jím v obecné rovině tvrzené okolnosti neúčasti části voličů projeví na výsledku voleb, a to hrubým způsobem (srov. obdobně shora citované usnesení č. j. č. j. Vol 16/2018-33, bod 44). V tomto ohledu ani nepředložil žádné důkazní návrhy. Není přitom úkolem soudu, aby skutkové okolnosti, které dle navrhovatele vedly

k ovlivnění voleb hrubým způsobem, domýšlel za něj. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli navrhovatelova advokáta (srov. obdobně rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, publikovaný pod č. 2162/2011 Sb. NSS, bod 32, či z recentní judikatury rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2020, č. j. 5 Ads 438/2019-32).

14. Z hlediska třístupňového algoritmu volebního přezkumu platí, že všechny tři podmínky musí být splněny současně, přičemž, shledá-li soud nenaplnění jedné z nich, není důvod zabývat se zbývajícími. V nyní posuzovaném případě je zjevné, že nemůže být splněna třetí podmínka, spočívající v ovlivnění voleb hrubým způsobem, neboť k tomu navrhovatel nepředložil potřebná skutková tvrzení, tím méně navrhoval relevantní důkazy. Není tedy nutné zabývat se splněním dvou zbylých podmínek.
15. Soud v této souvislosti pro úplnost ověřil, že ve volbách do obecních zastupitelstev v roce 2018 bylo v obci Hořešovičky na seznamu voličů zapsáno 104 osob, přičemž celkový počet osob, jimž byly vydány úřední obálky, činil 75. V nyní posuzovaných volbách bylo v obci Hořešovičky na seznamu voličů zapsáno 103 osob, přičemž celkový počet osob, jimž byly vydány úřední obálky, činil 66. Celková volební účast byla tedy o 9 voličů nižší, z něhož však nevyplyvá, že se tak stalo nutně v souvislosti s tvrzeným omezením svobody některých voličů v důsledku nařízení izolace nebo karanténních opatření, neboť jak již soud předdeslal, k posouzení této otázky navrhovatel nejenže neoznačil žádné relevantní důkazy, ale dokonce ani neuvedl žádná konkrétní skutková tvrzení. Nižší volební účast totiž mohla být zapříčiněna třeba i jen tím, že se někteří voliči svobodně rozhodli svého volebního práva nevyužít, případně i jinou skutečností nesouvisející s pandemickými opatřeními.

VI. Závěr a náklady řízení

16. Soud tedy uzavírá, že návrh pro nedostatek konkrétních skutkových tvrzení o možnosti ovlivnění voleb hrubým způsobem jako nedůvodný zamítl.
17. O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něž nemá v řízení o neplatnosti voleb, neplatnosti hlasování nebo neplatnosti volby kandidáta žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
18. Usnesení bude doručeno účastníkům řízení. Současně bude vyvěšeno na úřední desce soudu; usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.)

Praha 20. dubna 2021

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu

